

Hľadáme riešenie mliečnej krízy

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora chce riešiť mliečnu krízu. Po mimoriadnom rokovaní Predstavenstva SPPK pripravila komora konkrétne požiadavky smerom na ministerstvo pôdohospodárstva. Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka odhaduje, že celkové straty v prvovýrobe mlieka za rok 2026 budú v objeme viac ako 95 miliónov eur.

Mesiace trvajúca mliečna kríza s poklesom odbytových cien mlieka vážne zneisťuje celú mliečnu vertikálu – od prvovýrobcov surového kravského mlieka až po spracovateľov. Súčasný stav predstavuje vážne riziko pre ekonomickú stabilitu podnikov vrátane zamestnanosti na vidieku a v mestách a ohrozuje zachovanie domácej produkcie tejto strategickej komodity. Situáciu zároveň významne zhoršuje aktuálne sucho, v dôsledku ktorého dochádza k výrazným výpadkom v produkcii krmovín, čo ďalej zvyšuje náklady prvovýrobcov a prehľbuje ich ekonomické problémy.

Prvovýrobcovia aj napriek tomu, že za prvých 6 mesiacov tohto roka dodali na trh o 31,4 milióna kilogramov surového kravského mlieka viac, dostali za mlieko o 25,5 mil. eur menej než za rovnaké obdobie minulého roka.

Navyše, ekonomike chovov neprospieva ani fakt, že sa zvyšujú náklady na chov dojníc aj kvôli suchu a zníženej úrode krmív. Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka odhaduje, že celkové straty v prvovýrobe mlieka za rok 2026 budú v objeme viac ako 95 miliónov eur.

Návrh riešenia

Počas mimoriadneho rokovania Predstavenstva SPPK, ktorého sa zúčastnili aj zástupcovia Slovenského zväzu prvovýrobcov mlieka, Slovenského mliekarenského zväzu a Zväzu slovenských mliekarov, sa prijali nasledovné závery:

SPPK bude požadovať od MPRV SR finančnú podporu sektora prvovýroby mlieka.

Komora pripravila zoznam opatrení, prostredníctvom ktorých by do sektora mohli prísť finančné zdroje. Navrhujeme sedem možností:

- Schéma štátnej pomoci na náhradu škôd spôsobených nepriaznivou poveternostnou udalosťou, ktorú možno prirovnať k prírodnej katastrofe
- Podpora na dobré životné podmienky zvierat
- Zelená nafta
- Program METSAF: výzva na krytie zvýšených nákladov na pohonné hmoty a hnojivá
- Prechodná vnútroštátna platba - nariadenie č. 152/2013 Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou prechodných vnútroštátnych platieb - umožňuje priznať doplnkovú vnútroštátnu platbu na dobytké jednotky
- Doplnkové národné priame platby
- Viazané priame platby - navrhujeme navýšiť viazanú podporu príjmu na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka pre kalendárny rok 2027

Nie sme v tom sami

Problém s dlhodobým poklesom cien mlieka nezažívajú len slovenskí chovatelia dojníc, ale žijú s ním producenti v celej EÚ.

Napríklad Maďarsko ako riešenie krízy v mlieku podporilo svojich chovateľov formou prechodnej vnútroštátnej platby a priznalo prvovýrobcom mlieka 7 miliárd forintov, čo je v prepočte na eurá viac ako 19 mil. eur.

Vláda ČR v tomto období odsúhlasila pre českých poľnohospodárov balík 3,5 mld. českých korún (takmer 145 mil. eur) na riešenie krízových situácií vrátane dôsledkov sucha a mliečnej krízy.

Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora je pripravená na odborný dialóg s rezortným ministerstvom tak, aby sme spoločnými krokmi podporili mliečnu vertikálu a zabránili ďalšiemu

úbytku zvierat, slovenského mlieka a mliečnych výrobkov v obchodoch. Spoločne budeme hľadať riešenia aj na európskej úrovni.